No. 2348 Zaterdag 5 Januari 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Koningin-Moeder Emma.

1879 -- 10 Januari -- 1929

10 Januari zal het 50 jaar geleden zijn, dat Prinses ADELHEID EMMA WILHELMINA THERESIA, dochter van Prins George Victor, vorst van Waldeck-Pyrmont en van Helena Wilhelmina Henriette Paulina Marianne, Prinses van Nassau, haar glorieuze intree in ons land deed, als de Gemalin van den grijzen Koning Willem III.

De een na de ander, had het Nederlandsche volk de loten van den Oranjestam zien afvallen: in 1877 Koningin SOPHIE, in 1878 Prins HENDRIK, in 1879 de Prins van Oranje, in 1881 Prins FREDERIK, in 1884 Prins ALEXANDER.

Met de komst van Koningin Emma herleefde de hoop in 't hart van het Nederlandsche Volk. Met vreugde en enthousiasme werd zij ingehaald; — het was een „joyeuse entrée", niet alleen omdat zij door haar liefelijke bevalligheid ieders voor zich wist in te nemen, maar wel vooral, omdat op haar de hoop en verwachting van het Nederlandsche Volk gevestigd was.

Men prees haar om haar energie en vastheid van wil, haar intelligentie en edele hoedanigheden, — als een liefelijke en indrukwekkende verschijning die bevalligheid wist te paren aan koninklijke waardigheid en majesteit.

Doch de ongeëvenaarde vereering van het Nederlandsche Volk, die zij stormenderhand heeft weten te veroveren, vloeit voort uit de belangstelling die zij toonde in het wel en wee van land en volk, in 't reageeren op wat een volk beroert en het land doorleeft.

Die belangstelling is er geweest van het moment, dat Koningin Emma aan de zijde van haar gemaal optrad. In een constitutioneel land, als het onze, blijft de koningin, als gemalin van den koning, op den achtergrond. Haar openbaar optreden is aan beperkingen onderworpen. Zij heeft zich te onthouden van dingen te doen, die des konings zijn. Maar dat is het voorrecht van hen, die nauw verwant zijn aan den regeerenden vorst en regeerende vorstin, dat zij, dank zij hun invloed, vóór kunnen gaan bij de werken van weldadigheid, liefdadigheid, hulpverleening, het ingrijpen bij nooden of rampen die een volk teisteren.

Van het eerste moment, dat Prinses Emma van Waldeck Pyrmont optrad als Koningin, heeft zij zich gewijd aan die werken, die weerklank vinden in het hart van de groote massa van een volk. Zij heeft steeds het voorbeeld gegeven, waar nood te lenigen was, waar hulp moest worden bereid.

Tot de ziekte en den dood van haar Koninklijken Gemaal in 1890 was haar taak niet regeeren, maar haar taak vond zij in goed te doen, weldadig te zijn en het voorbeeld te geven van menschenmin.

Doch de beteekenis van Koningin Emma voor ons land ligt niet voornamelijk in haar optreden als Gemalin, maar als Moeder en Regentes.

Moeder te zijn van een kind dat aanstonds wordt geroepen de vorstenkroon te dragen legt der moeder een zware taak op. Ze heeft de verantwoordelijkheid te dragen tegenover haar kind en tegenover het volk. Een verantwoordelijkheid des te grooter in een tijd als deze, waarin de troon niet rust op het absolutisme, maar door de volksgunst moet worden gedragen. Een constitutioneel vorst te zijn is, in wezen, moeilijker dan alleenheerscher te zijn, wiens woord wet is. De eerste heeft zich te houden aan de wetten des lands, zijn gezag is gebonden, beheerscht door de wetgeving.

Het geheim van een constitutioneel vorst is, het zich weten te beheerschen. En degene, die den aanstaanden vorst of toekomstige koningin heeft op te voeden, heeft voor alles te onderwijzen: zelfbeheersching, het zich houden aan de wetten, het respecteeren van de volksconscientie, het staan boven de partijen, onpartijdigheid, onbevooroordeeld zijn.

Hoe gewetensvol Koningin Emma haar taak opvatte, moge blijken uit de volgende getuigenis van Mr. O. W. Star Numan, die schreef in „Eene halve eeuw:"

„Zelden werd een kind met zoo algeheele toewijding, met zoo alles omvattende en nooit falende zorg voor zijn bestemming grootgebracht als dit Koningskind door Haar uitnemende Moeder. Zelden, zoo ooit, werd voor een natie haar aanstaande vorst op zoo verstandige wijze voorbereid als deze Stamhouder der Oranjes voor de onze. Dank en eere derhalve aan H. M. de Regentes, de weduwe van Koning Willem III, die de plichten van den vader nevens die der moeder zoo voorbeeldig heeft weten te vervullen."

En in antwoord op de laatste troonrede, door Koningin Emma als regentes uitgesproken op 21 September 1879, antwoordde de Eerste Kamer o. m.:

„In afwachting van het oogenblik, waarop in overeenstemming met de dierbaarste wenschen van Uwe Majesteit en van het Nederlandsche Volk Uwe beminde Dochter tot de regeering zal geroepen worden, waardeeren wij met innige erkentelijkheid, al het geen door Uwe Majesteit is verricht, om onze geliefde Koningin voor die gewichtige taak voor te bereiden."

En in gelijken geest sprak de Tweede Kamer zich uit:

„Is het een dierbare volkswensch, dat het Harer Majesteit de Koningin zijne vaar de Regeering te aanvaarden, Uwe Majesteit moge zich verzekerd houden van de innige dankbaarheid van het Nederlandsche Volk voor de liefderijke en wijze zorg, waarmede Uwe Majesteit Hare beminde Dochter voorbereidde tot de gewichtige taak die haar wacht."

Het Nederlandsche Volk heeft reden te over tot dankbaarheid tegenover de Hooge Vrouwe, wier gouden Jubilé wij staan te vieren, en die ons een Koningin heeft geschonken, door oud-Minister Treub terecht genoemd en door allen vereerd als een „Moeder des Vaderlands".

Als Regentes vooral behoort Koningin Emma tot de geschiedenis van ons land.

De eerste proclamatie, welke door Koningin Emma als regentes werd uitgevaardigd, is van 20 November 1890 en luidde o.m. als volgt:

Wij, Emma, Koningin der Nederlanden, Regentes van het Koninkrijk.

In de ernstige dagen, waarin 's Konings toestand ons allen met droefheid vervult, treed ik op als Regentes van het Koninkrijk.

Ik gevoel al het gewicht der taak die Mij is opgelegd, maar uit liefde tot het Nederlandsche Volk aarzel ik niet, haar te aanvaarden, nu de Staten-Generaal met eenparigen, vertrouwen-wekkenden aandrang Mij daartoe riepen,

Mijne kracht en wijsheid zoek ik bij den Almachtigen en Alwijzen God. Ik reken op den trouwen steun van het geheele Nederlandsche Volk, dat Mij door zoovele blijken van liefde en verknochtheid voor altijd aan zich verbond.

De Koning, Mijn geliefde en geëerbiedigde Gemaal, gaf Mij altijd een hoog voorbeeld van de vorstelijke plichtsbetrachting en de werkzaamheid in het belang van Land en Volk, die het Huis van Oranje steeds onderscheiden. Ik acht het mijn plicht dat voorbeeld na te streven.

Moge God het lijden van Onzen Koning verzachten en Nederland nemen onder Zijne Heilige hoede.

Drie dagen na het verschijnen van deze proclamatie stierf Koning Willem III op Zondag 23 November.

Den volgenden dag aanvaardde Koningin Emma, in naam van Koningin Wilhelmina de regeering met de volgende boodschap aan het Nederlandsche Volk:

Wij, Emma, Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk,

Het heeft Gode behaagd Mijnen geliefden en geëerbiedigden Gemaal, Koning Willem den Derde, tot zich te nemen.

Ruim een-en-veertig jaren schaarde zich het Nederlandsch Volk om Zijnen Troon en gedurende dit tijdvak werden onder 's Heeren zegen rust, vrede en welvaart aan het Vaderland geschonken.

De Kroon is door zijn afsterven, dat ons allen met diepen rouw vervult, overgegaan op Zijne beminde Dochter Wilhelmina Helena Pauline Maria. Haar Troon vinde zijnen hechten steun in de innige trouw en verknochtheid van het Nederlandsche Volk aan het Huis van Oranje.

Moge de Almachtige God de gebeden verhooren, die tot Hem opgezonden worden voor onze Koningin Wilhelmina; Hij neme Haar onder Zijne heilige hoede en bescherming.

Krachtens de Wet ben Ik, gedurende Hare minderjarigheid, geroepen als Regentes van het Koninkrijk, het Koninklijk gezag voor Haar waar te nemen.

Vertrouwende op Hem, in Wiens hand het lot is der Vorsten en Volkeren, neem ik de Mij toevertrouwde regeeringstaak op Mij met de bede, dat hare vervulling ... ... tot heil ... en Volk en tot bevestiging ... Koninkrijk.

„Er waren ernstige ... schrijft in het „Gedenkboek 1898—1923" ... „en het waren geenszins alleen beminnelijke ... Nederlanders - die gedurende de ernstige ... van de ziekte en na den dood van Koning Willem III zich met zeer ernstige ongerustheid afvroegen, hoe het nu gaan moest...

„Een vrouw aan het roer van het schip van staat!" Er zijn vele hoofden op ernstige wijze geschud. Daarbij speelde ook de overweging een rol, dat de regentes van buitenlandsche geboorte was.

„Hoe schitterend is zij beschaamd, deze bedachtzaamheid!"

Met reeksen van daden heeft Koningin Emma bewezen, dat de voornemens en beloften geuit bij de aanvaarding van de regeeringstaak en bij hare beëediging als voogdes, „niet maar enkel warmmuntproten aan het plechtig oogenblikder sterke ontroering, waarin ze het ernstigen vorm kregen."

Op wetgevend gebied was het regentschap van Koningin Emma van vruchtgevenden aard.

„Haar natuurlijk vroomheid" schrijft dezelfde BRUNA, „naar sterk plichtsgevoel, haar inzichtrijke belangstelling in 's lands zaken haar critische toegankelijkheid voor deskundige adviezen, haar oprechte gevoelens voor het land, waaraan Zij zich door haar huwelijk verbonden had, haar moederlijke wijsheid tegenover de Jonge Koningin hebben haar den weg gewezen.

Nooit heeft men bespeurd, dat zij geaarzeld heeft te gaan, waarheen Zij meende te *moeten* gaan."

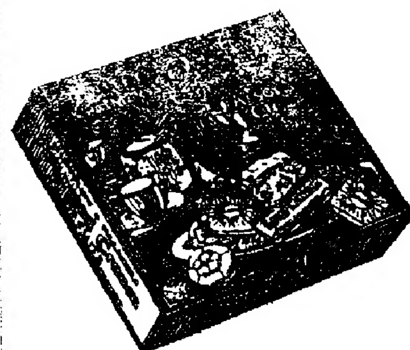
Nederland en het Nederlandsche Volk maken zich op - en ook wij scharen ons in hun rij,-om het Gouden Jubilé van Koningin Emma op plechtige wijze te herdenken, en haar te toonen hoe groot de liefde en de vereering Zijn voor de Moeder van Onze Koningin.

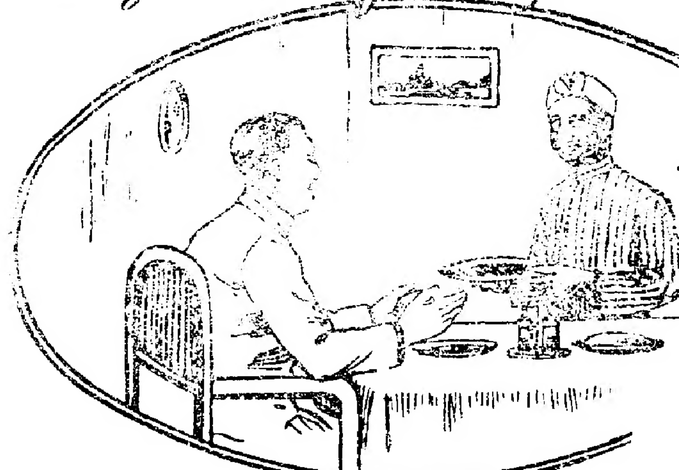
Hoe groot moet niet het respect zijn voor de Hooge Vrouwe, die op zulk een eminente wijze haar taak als Moeder en Regentes, haar moeilijke en verantwoordelijke taak met eere heeft vervuld, en die een lichtend voorbeeld is geweest voor Haar kind en voor heel haar Volk.

Koningin Wilhelmina heeft bij de eerste proclamatie welke zij tot het volk richtte — 31 Augustus 1898 — in slechts enkele woorden de beteekenis van Haar moeder geschetst toen Zij o.m. schreef:

„Mijne innig geliefde Moeder, aan Wie Ik onuitsprekelijk veel verschuldigd ben, gaf Mij het voorbeeld van een edele en verhevene opvatting der plichten, die nu op Mij rusten."

Moge het H.M. Koningin Emma gegeven zijn nog in lengte van dagen getuige te zijn van den bloei en vooruitgang van land en volk, waaraan Zij vijftig jaren, zoo innig is verbonden.

Bovenwindsche Eilanden.

Kunstmatige oriëntatie der Bovenwinden naar Curaçao.

Na een uitvoerig betoog komt *Commentator* in het K. W. van 1 Nov. l.l. eindelijk tot de volgende

Slotbeschouwingen.

1. Samenvatting. — 2. Strijdigheid met het Regeerings-reglement. — 3. letwat staatsrechtelijke geschiedenis. — 4. Het begrip „eiland". — 5. De onderlinge verhouding der beide groepen. — 6. Het Plein worde naar zijn waarde erkend. — 7. Versobering van 's Lands dienst. — 8. Curaçao tevens gemeente. — 9. De andere eilanden behoeven elk een eigen kiesstelsel. — 10. Uitgroei der Bovenwindsche gemeenten. — 11. Huidige bestuursei-schen. — 12. Bevordering van den landbouw. — 13. id van klein-industrieën. — 14. Re-emigratie en behoud van landarbeiders.

1. Voor de Bovenwindsche eilanden beoogde de begrooting van 1928, met wegcijfering van hun staatshuishoudelijk- en oeconomisch bestaansrecht, een liquidatie op langen termijn, in welke periode die eilanden zich tot smokkelnesten voor den algemeenen drankhandel en tevens tot drinkwinkels voor de nabuurschap konden inrichten (zie *Kol. Weekbl.* 10 en 16 Mei d.j.: „De belastingvrijdom naar de begrooting van 1928").

De begrooting van 1929 voteert voor hen een goede schoenerverbinding, na langdurige verwaarloozing, met Curaçao, hebbende dit eiland hun landbouwproducten noodig m.n. van St. Eustatius (III. 10.)

Begr. 1928 reorganiseert den publieken dienst, schakelt den gezaghebber uit, in strijd met art, 107 R.R. en verder een kleine tien fiscale- en politie-ambtenaren. Deze afbraak van het ambtelijk bestel ging gepaard met een derving van inkomsten à f 12.000. (K. W. 16 Mei d. j.)

Begr. 1929 schakelt den gezaghebber weer in en vermeerdert het getal der ambtenaren onder verhooging van inkomen. Het kost f 30.000. Voor agrarische doeleinden echter geen cent. (III. 1).

's Gouverneurs rede bezingt de ontvolking der Bovenwindsche eilanden naar „Dezeden" (II, 18—20), waartoe de Gouverneur zonder notie van het West-Indische emigratie-probleem (II, 13—17) in merkwaardige coïncidentie met de wensche van het grootbedrijf, doch geheel in strijd met den toenmaligen stand van zaken op die eilanden (II, 6—12) den weg plaveide en dezen in goeden staat hield door zijn negatieve sociale politiek (I, 19).

Het intermezzo tot gerustatelling van het zoutbedrijf van St. Martin en tot [illegible] een [illegible] emigratie [illegible] van Statia [illegible] was [illegible] sche eilanden en [illegible] de Bovenwindsche eilanden en [illegible] algemeen die eilanden een geëigend bestuursorganisme te geven, bleef den Gouverneur steeds een raadsel (III, 20).

De opinie zijner drie voorgangers wist hij niet te waardeeren (III, 13—15).

2. Vele zijner handelingen streden met het R. R. dat hem deed zweren de welvaart van de Kolonie (d.i. van alle zes eilanden) naar zijn vermogen te bevorderen en genoemd reglement te onderhouden. en te doen onderhouden. (R R. art. 13).

Geen prijs stellend op het behoud van gezonde en normale bevolkingstoestanden maakte de Bewindsman bij voorbaat het ambtelijk bestel dier eilanden ondercaraatsch (II, 22). Zijn vermogen beperkte zich tot slechting der oeconomische-agrarische verhoudingen en hij onderhield niet het Ve hoofdstuk, handelende over het bestuur der eilanden (R.R. 107—134)

Het gedenatureerde gezaghebberliet hij in een gedenatureerd beheerderschap ontaarden (III, 19—21).

Het meest vergreep hij zich aan art. 129 R. R. ten behoeve der emigratie naar Curaçao, zoowel door doen als door laten.

Genoemd artikel verklaart den Raad van politie bevoegd „plaatselijke keuren te maken nopens alle onderwerpen, de huishouding der eilanden betreffende . . . ."

Primair berust dus de al of niet aanmoediging van een emigratie bij dien Raad: elke huishouding staat of valt met haar bewoners.

Evenzeer als genoemd college nopens de toelating en de uitzetting van (zekere) personen regelingen bij keur vast kan stellen (R R. art. 6) heeft deze het recht, bij keur, maatregelen voor te schrijven, ten einde zijn huishouding op behoorlijk bevolkingspeil te houden, bevattende derhalve beperkende en humanitaire regelingen op landverhuizing van landarbeiders en van vrouwelijke bedienden, zonder ieders persoonlijke vrijheid tot vestiging elders in gedrang te brengen.

Een keur behoeft wel de bekrachtiging van den Gouverneur (art. 131 R.R.) doch de Raad van Politie is bevoegd de belangen van zijn eiland tot aan de Kroon en het Parlement te brengen (art. 125 R.R.)

De Raden van Politie over geen eigen middelen beschikkende, zwegen en bleven in gebreke. Redenen te meer om wat tot hun vrije taak behoort te eerbiedigen en zich niet aan [illegible] overschrijding en wetschennis schuldig te maken.

Onze bevolking zweeg officieel in „curses not loud, but deep!" Curaçao is te machtig en het bestuur was tegen van emigratie.

Het politiek bewustzijn van de creool is niet groot; hoogere ontwikkeling er van stuit [illegible] Willemstad en het gevoel van machteloosheid.

De gekleurden zijn meer patriarchaal dan politiek aangelegd en doen als de negerstaatsman Booker T. Washington leeraart: Zij wachten met het wonderbaarlijke geduld van eenvoudige zielen op betere begrippen in beteren tijd.

Maar dat alles doet niets af aan het feit, dat de bestuurspolitiek van dezen Bewindsman eeen was, die Thorbecke als een parastische karakteriseerde. Een politiek zonder gestadigheid, zonder waarborg voor den dag van morgen, zonder noreelen invloed, maar van een zeer ruim geweten, van alles, los, behalve van den verblindenden glans der grootsche petroleumindustrie.

Laat ons echter als verzachtende omstandigheid erknnen, dat hij voor de gevolgen stond van een democratiseering van bestur, die in het Moederland als een prasietische loot op het springlevende constitutioneele Reg. Regl. gestokenwerd.

3. Evenmin als Curaçao werden de Bovenwindscheilanden toevallig ontdekt en gekoloiseerd. Ze waren onbewoond of zo goed als onbewoond. Hun Hoog Mgenden wenschten er een territoraal politiek te voeren gelijk in geheel Noordsch-Amerika, geen mercantiele, als in Azië. Eerstgenoemde politiek belhaamden zij in vaste regelen en wett, waaruit voor Suriname het octoi van 1681 voortvloeien zou (MrDr. H. W. C. Bordewijk in zijn „Ontaan en ontwikkeling van het Staatsrecht van Curaçao" had niet van 1790, rar van die regelingen van drie honderjaar geleden moeten uitgaan). Het „Vijf, Commandeur en Raden" symboliede het bestuurstelsel op de Bovenwindsche eilanden.

Die Raden wden uit en door de burgerij gekozeen voorgedragen aan den Commandeur die zijn keuze deed, behoudens bekrhtiging van het Opperbestuur zeteld aan 't Binnenhof.

Men zorgde e wel voor, dat hun post geen sinére werd. Ook was er geen diepgaand verschil tusschen het Staatsrecht r Zeven Provincien en dat der W.- Compagnie, want deze was slech de mandataris der Staten—Generaal.

Aan dat historch-gewordene sloot zich het Regeerigs Reglement van de Putte (1865) aanen dat is nu nog een model voor en gezonden grondslag voor decentralisatie. Het hechtte ook Aruba en Boaire rechtstreeks aan het Moederland n verhief hen mede van onderhoorigheden van Curaçao tot geli[illegible]digde rechtsgemeenschappen [illegible] Moederland [illegible] Caraïbi[illegible]

4. Door Prof. Bordew[illegible] geel uit- [illegible] gaf voor [illegible] andere [illegible] van het [illegible] „eiland", aangezien [illegible] geogr[illegible]ch begrip aangeeft. In Caraïsch Nederland heeft het echter tevens een *territoriale* beteekenis, heeft het staatsrechtelijken zin. H.H. H.H. M. M. erkenden het lichaam der burgerij van een nederzetting, als êénheid, als gemeente, als zelfstandige rechtspersoon, welke zij ter behartiging der plaatselijke belangen onder eigen bestuur stelde. De begrippen nederzetting en gemeente dekten elkaar.

Bovendien sprak men niet alleen van de „Kolonie van St. Cruz en Eustatius", doch ook van de eilanden van dien naam. In de notarieele overdracht van de helft van de eilanden St Eustatius en Saba (1681) aan de W. I. C. schreef men „van de helfte der gemelde *coloniën ende eilanden van Sint-Eustatius en Saba*". Eene iteratie, welke een gelijkwaardigheid der begrippen aangaf. In 1734 vaardigde men een reglement uit; „waarnaar Commandeur en Raden van St. Martin zich zullen hebben te gedragen", ofschoon de grenzen dier kolonie niet met de grenzen van geheel St. Martin samenvielen.

Men sprak van de 3 eilanden Berbice, Eustatius en Saba, ofschoon Berbice tot het vasteland behoort: en spreekt men nu nog niet van „op Suriname"?

Gelijk de gemeente Rotterdam ook „de Hoek" omvat, zou een gemeente Curaçao in zich kunnen begrijpen: „Klein-Curaçao".

(Slot volgt.)

Hartgrondigen dank aan allen die belangstelling betoond hebben bij en na het overlijden van onze geliefde moeder

Maria Louise Gabrielle

Familie Gabrielle.

Den heeren dokters Maal die al het mogelijke gedaan hebben tot behoud van het leven van onze dierbare moeder **MARIA LOUISE GABRIELLE,** *doch over wier lot God anders beschikt had, zeggen wij hierbij met warmte dank.*

Familie Gabrielle.

Feestprogramma

voor de plechtige viering van den Koningin Emma-dag op 10 Januari.

8 uur voormiddag: Muzikale reveille, Scherpenheuvel's muziekkorps door de stad; beginpunt Gouvernementsplein.

AANVANG DER WEDSTRIJDEN.

I. Op den Rifweg

8—9 uur Schietwedstrijden.

a. Afdeelingswedstrijd geweer (hieraan kunnen deelnemen Vereenigingen en Korpsen, per Afdeeling 5 personen)

9—10 uur b. Personeele wedstrijden geweer. Inschrijving vrij.

10—11 uur c. Personeele wedstrijden pistool en revolver. Inschrijving vrij.

Als prijzen worden luxe voorwerpen uitgeloofd.

II. Op het Waaigat

Aanvang der wedstrijden opgeluisterd door muziek (Scherpenheuvel)

8,30—9,30. a. Wrikwedstrijden Inschrijving vrij.

9.30—10,30 b. Roeiwedstrijden Inschrijving vrij.

10,30—11,30 c. Wedstrijd met visscherskanoo's. Inschrijving vrij.

Als prijzen voor de wedstrijden onder II worden beschikbaar gesteld voor elke wedstrijd afzonderlijk 3 prijzen: t. w. 1e prijs f 50.— 2e. prijs f 35.— 3e. prijs f 25.

III, *4—5 uur* Finale voetbalwedstrijd. Opgeluisterd door muziek.

5 „ Prijsuitreikking, waarna de prijswinnaars van den dag, voorafgegaan door muziek (Scherpenheuvel), een rondgang door de stad maken (prijswinnaar in auto's).

7.30—9. Muziekuitvoering I. D. O. onder leiding van den Heer Ir. Driebergen.

PROGRAMMA.

1.	WILHELMUS.	
2.	I. D. O.-Marsch	J. van Roon.
3.	Figaro's Hochzeit	W. A. Mozart.
4.	Münchener Kindl	K. Komzak.
5.	Marche Russe	L. Gannes
6.	Lustspiel-Ouverture	Kelar Bela.
7.	Wedding of the Winds	J. Hall.
8.	Hoch Heidecksburg	R. Herzer.
9.	WILHELMUS.	

9—10 uur Muziekuitvoering van „St. Cecilia" onder leiding van den Heer J. P. Boskaljon.

Programma nog niet bekend.

10—11 Rondgang door de stad met muziek.

De feestcommissie.

Op 't oogenblik dat I, D. O. het „Wilhelmus" inzet, zal het Gouvernementshuis geillumineerd worden in de kleuren van de nationale vlag, terwijl H. Ms. „Kortenaer", naar wij vernemen, voor een verrassing zal zorgen.

Causerie over Lectuur.

If ignorance is a bless
It is folly to be wise.

Hier in Curaçao zijn ze er direct bij om te vragen „ta quen a bisa?" [illegible] gelooven de lezer zal 't zoeken het niet te weten, als waat zoo heel erg is?

Minder erudiet, soit, maar ten slotte komt het er al weinig op aan, *wie* het gezegd heeft; hoofdzaak is, dat *wat* gezegd wordt, de moeite waard is om er naar te luisteren.

En *dat* is hier het geval.

Veel levenswijsheid schuilt er in die twee regeltjes van den-voor-mij-onbekenden soldaat.

Indien niet-weten een zegen is,
Dan is wel-weten een dwaasheid.

Merk nu eerst even op, hoe voorzichtig de tekst luidt?

Er staat niet, *dat* niet-weten een zegen is, want dat zou zóó zonder méér *niet* waar zijn.

Voorop gaat het woordje *indien*, wat de veronderstelling insluit dat *niet-weten* ook wel 'ns een zegen kan zijn?

En *is* het waar, dat niet-weten een zegen kan zijn?

Natuurlijk! ik maak me sterk dat je het ook wel eens ondervonden hebt en zelfs met evenveel woorden gezegd: *„'t is maar goed dat ik het niet geweten heb, anders etc."*, waar tegenover staat dat het bij 'n andere gelegenheid was: *„jammer, dat ik het niet geweten heb"*.

Vanwaar dat onderscheid?

Van de omstandigheden.

Niet dat iets niet-weten op zich zelf een zegen is. O neen! Op zich zelf is *niet-weten* een gemis, en *wel-weten* een vervolmaking van ons verstand of kenvermogen.

Iedere kennis, niet alleen van het goede maar ook van het kwade, is een goed voor het verstand, zoolang het blijft bij zulver kennen alléén, en niet oorzaak wordt dat mijn wil het kwaad begeert.

De mensch toch wordt niet slecht omdat hij het kwade kent, maar wèl omdat hij het kwaad begeert, bedrijft.

Er zijn heel wat voorbeeldige menschen, zeer bedreven in de *kennis* van het kwaad, zonder zich ooit aan het kwaad schuldig te maken.

Een Thomas van Aquine, een Alfonsus van Liguori waren onschuldig als kleine kinderen en toch overbekend met al wat kwaad en passie heet, [illegible] veler veten.

Niet dus de *kennis* van het kwaad, maar de *wil* om kwaad te doen, het *bedrijven* van het kwaad maakt ons schuldig. *Niet* weten is voor den mensch evenmin een eer, wat het dan ook zij.

Daarom was het een dwaasheid van een zeker iemand, er groot op te gaan GEEN Papiamentsch te kennen.

Het is dus heelemaal onze bedoeling niet om een lofrede te schrijven op de domheid.

Integendeel, wij zijn overtuigd van het beginsel *„Omnis scientia perficit"* alle wetenschap en kennis is een vervolmaking.

Ook de kennis van het slechte?

Ja.

Maar let wel op, de *kennis* en de kennis *alléén*, en geen streep verder.

De mensch nu is niet alléén verstand, maar ook hart en zenuwen. Daarbij weten we ook dat onze natuur tot het kwade geneigd is, zoodat ondanks de waarheid, dat kennis van het kwaad het *verstand kan vervolmaken*, het toch voor de *meeste menschen* veel, heel veel beter is zoo *weinig* mogelijk van het kwaad te weten, wijl ze zóó zijn aangelegd, dat ze eenmaal het kwaad *kennend* het ook zullen begeeren en bedrijven.

Menigeen misbruikt wat hij kent.

En daarom is het groote behoedmiddel tegen het kwaad, het kwaad niet eens te kennen.

Wat men niet kent, begeert men niet, zelfs niet de slechtste mensch.

Derhalve: de *kennis* van het kwaad afsluiten is het groote middel om het kwaad stop te zetten.

Op die waarheid berust het wijze verbod dat ons ontzegt het lezen van slechte lectuur. Op de menschelijke natuur dus is ze gefundeerd.

Slechte lectuur, leerend het kwaad, is 'n dreigend gevaar — gelijk wij zoo even zeiden — kwaad te begeeren, kwaad te doen; dus . . . . slechte boeken zijn niet geoorloofd.

Klapt ze toe en een bron van veel kwaad is opgedroogd.

Dat wordt natuurlijk ontkend door heel wat menschen, die tegen de éclatante feiten in, ja misschien wel tegen eigen ondervinding in, beweren dat lectuur den mensch niet schaadt.

Wat er goed is in een boek neem je in op, wat niet goed is, gooi je overboord en . . . . klaar is Kees. Alsof dat alles van zelf gaat!

O, dubbelgebeide onnoozelheid, hoe kan men toch zoo lichthartig omspringen met kwestie die zoo diep ingrijpen in den mensch z'n levenswijze!

Om nu eens een bewijs te geven van hoeveel invloed lectuur is op den mensch, *dit* feit uit het dagelijksch leven, door ieder te controleeren.

Hoeveel duizende, millioenen worden er niet uitgegeven voor advertenties. De een al nóier en aantrekkelijker dan de andre.

Waarom?

Omdat men wel dat een advertentie, goed gesteld, aantrekkelijk geillustreerd, menig zer als het ware biologeert om te oopen.

Wie de kunstverstaat van goed adverteeren verstit de kunst van zaken doen.

Maar waar steut dat op?

Waarop andersdan dat de lezer onder den indruktomt van wat hem onder de oogen gbracht wordt.

Men weet, reclae is humbug, maar toch, men wordt door gevangen als een vogel onder en hoedje.

Welnu, als nu zoo 'n onnoozele reclame al zóó fcineert, wat doet dan een boek dat prettig geschreven is en een heele roman boeiend voor onzen geest afdraait?

Dat zou geen indruk maken!

En als het een slecht boek is, ons heelemaal niet schaden!

Geloove wie wil, maar *ik geloof het niet.*

Wees toch niet zoo dwaas tegen de feiten op te redeneeren!

En ziehier eenige feiten als gevolg van slechte lectuur.

Zelfmoorden, echtbreuken, wegloopen van het ouderlijk huis enz. enz. Waarom die litanie nog verlengd?

Maar zoo vèr zal het met mij niet komen?

Wat *zegt* dat nu? Totaal niets. Het kan toch erg en heel erg zijn, ook al is het nog niet allerergste niet! Beide beenen kwijt is natuurlijk erger dan kreupel, maar beter is toch noch het een noch het ander, zou U niet denken?

Sterker veroordeeling van slechte lectuur als Voltaire gaf is niet mogelijk.

Les livres ont tout fait! . . . en hij kon het weten, die zelf zoo leelijk heeft mee gewerkt.

Maar . . . de natuur gaat boven de leer en soms spreekt de duivel zelfs waarheid.

Helaas, de mensch is te veel geneigd alléén te oordeelen naar wat hij oogenblikkelijk ziet.

En daarom ook is men zoo onverantwoordelijk laks in zake lectuur, en zoo jammerlijk dom.

Te weinig wordt er aan gedacht dat het *van binnen kan spooken* terwijl men schijnbaar rustig zijn roman zit te genieten.

„Les orages sont dans le coeur", het onweert van binnen, bliksemt en dondert, de roman wordt in gedachte en begeerte meegeleefd; en toch zegt papa of mama: „wat, ben ik blij dat mijn kind zich zoo goed kan bezig houden met z'n boeken, 't is toch een aardig tijdverdrijf."

Een aardig tijdverdrijf? zegt U, wacht maar als de brand eens naar buiten uitslaat, dan is er geen bluschen meer aan.

Wie *niet* kortzichtig waren, was Diderot en de zoo even genoemde Voltaire.

Diderot kreeg eens bezoek van een vader, die hem met zekeren trotsch z'n zoon presenteerde, die al de boeken van Diderot gelezen had.

U had beter gedaan, zei Diderot, als U Uw zoon de Catechismus had laten leeren.

Bekend is van Voltaire, dat hij gezeten aan tafel te midden van z'n vrienden, eensklaps aan het gesprek een andere wending af, toen de bedienden binnenkwamen; want, zei Voltaire, 't is beter dat zij niets van ons geschrift weten.

En nu permitteer me, iets mee te deelen van meer van nabij.

Het geldt een persoonlijkheid uit onze maatschappij, een man waarmee ik innig medelijden gevoeld heb, omdat ik wist dat hij slachtoffer was van slechte lectuur; — alweer een.

De man is op hoogen leeftijd overleden eenige jaren terug.

Veel geluk in z'n leven heeft hij niet gehad, altijd gejaagd, onrustig, en nog ongelukkiger was z'n dood.

En toch had het heel anders kunnen zijn.

In *die* richting was hij niet opgevoed.

Maar, *les livres ont tout fait.*

Moreel takelde hij af, verloor zijn geloof, werd positief vijandig aan z'n geloof, en met het geloof, viel natuurlijk meer.

Niet door z'n vrienden, maar door z'n naaste bloedverwanten is de man gewaarschuwd tot in het oneindige, echter te vergeefs.

Toen hij zijn eigen toestand beter begon in te zien, kwam het er wanhopig-oprecht uit: *„tu quisisie, tu tuviste,"* op z'n Hollandsch: je heb het aan je eigen te wijten.

De ongelukige wist met den dood voor oogen, dat hij zijn ongeluk voor altijd te gemoet kon gaan, maar. . . . . *„tu quisiste, tu tuviste"* en daar bleef het bij.

Wat is er nu van hem? . . . . laat ik er niet aan denken.

Goddank, dat ik me niet te verwijten heb ooit een slecht boek gelezen te hebben en daar ga ik groot op, en acht me er geen haartje minder om.

En waarom niet het openlijk gezegd?

Als anderen bluffen dat ze wel slechte boeken gelezen hebben, mag ik dan ook met bluffen, al was het alleen maar uit protest? Je kunt er om lachen, maar je weet wel: die het laatst lacht, lacht het best. *„Der langen Reden kurzer Sinn"* is deze:

Heb je roman-vuil onder je, veeg het bij elkaar en gooi er een vlammetje in.

Aan die boeken is niets verloren maar veel aan U, zeer veel zelfs.

Met ratten, die pest verspreiden beboeft men geen medelijden te hebben, — bedorven blikjes, werp ze in zee, ook al hebben ze geld gekost, — en hoe spoediger je de slechte boeken vernietigt zoo beter.

En geldt het woord van Schiller:
Das eben ist der Fluch der bösen Tat
dass sie fortzeugend immer Böses
muss gebähren.

Het geldt als waarschuwing.

Dus ik mag heelemaal niet meer lezen? U is wel radikaal!

Pardon, mijn protest gaat tegen slechte lectuur, niet tegen goede.

Maar goede romans bestaan die ook? Met hoopen.

Mag ik U een goede raad geven? Stel U in verbinding met een verstandig raadgever, die U wegwijs zal maken hoe goede lectuur aan te schaffen.

A. K.

BERICHTEN

Inspectiereis.

Woensdag l.l. is Z. E. de wnd. Gouverneur Mr. M. VAN DIJK met H. Ms. „Kortenaer" ter inspectie naar Aruba vertrokken. Vandaag wordt Z. E. hier terugverwacht, om Maandag a. s. per zelfde gelegenheid naar Bonaire te vertrekken. Woensdag a. s. zal Z. E. en gevolg daarvan terugkeeren.

Nieuwjaarsdag.

De Nieuwjaarsdagen zijn keurig verloopen. Geen enkele wanordelijkheid is er in de stad te betreuren geweest. Maar ofschoon men ze nauwelijks opmerkte, had de militaire politie oog en oor open, en was op haar qui-vive. Naar wij vernemen, is het ook in de buitendistricten zeer kalm en rustig geweest.

Alleen te Rooi Canarie is het tot een botsing gekoming tusschen de Venezolanen. De politie moest erbij te pas komen. Toen een venezolaansch arbeider met een kapmes gewapend de politie te lijf wilde, maakte deze van de revolver gebruik, en schoot hem in z'n been, met het gevolg dat de beide beenderen ervan doorboord en verbrijzeld werden. Een Arubiaan liep een ernstige wond aan zijn hoofd op, blijkbaar van een steenworp. Beiden zijn voorloopig in het Hospitaal opgenomen.

Geboorten in 't Hospitaal.

[illegible] jaar 1928 zijn er in het Hospitaal St. Elisabeth 170 kinderen geboren, tegen ongeveer 130 het jaar te voren.

Wel een bewijs, dat het al langer zoo meer een gewoonte wordt voor kraamvrouwen om ter bevalling naar 't Hospitaal te gaan; — en voor de heeren doktoren om bij voorkomende gevallen hun patienten naar 't Hospitaal te zenden.

Dit wijst toch wel op een geheel ongezonden toestand, wat kraamverpleging betreft: iets waarop reeds bij herhaling gewezen is, doch waarin maar geen verandering schijnt te komen. En dat ondanks de intreurige toestanden waarvan wij soms hier, vooral in de buitendistricten en op de andere eilanden, hooren. Want wanneer het gouvernement, i. c. de Openbare Gezondheidsdienst hieraan de aandacht wilde schenken, die de zaak verdient, dan zou er spoedig een einde aan dezen onhoudbaren toestand. En Curaçao en de andere eilanden zouden een aantal vroedvrouwen rijk worden, alleszins voor haar taak berekend.

Truck omgekanteld.

Maandagmorgen kantelde een truck het menschen om, op den berg Altena. Enkele van de inzittenden liepen lichte verwondingen op, terwijl een z'n arm brak.

Werklieden.

De „Mayflower" kwam 2de Kerstdag van de Bovenwindsche eilanden, met een aantal werklieden aan[illegible]. Het S.S. „[illegible]" [illegible] Holland, met 48 Hollandsche en 54 Duitsche werklieden voor de C. P. I. M.

Bekendmaking Koloniaale Ontvanger.

Er is heel wat gemopperd naar aanleiding van de bekendmaking van den Koloniaal Ontvanger; o.i. niet ten onrechte.

Deze bekenmaking toch getuigt al van heel weinig égards ten opzichte van het publiek.

Bij niet voldoening toch van de verschuldigde belasting, zou men *na afloop van het belastingjaar* d. i. voor de gebruiks- en grondbelasting 31 Dec. l.l. en voor de inkomstenbelasting 30 April a.s., een boete oploopen van 5 procent der verschuldigde belasting met een minimum van fl. 1.

En dat, terwijl deze bepaling eerst bij P. B. van d.d. 24 Dec. l.l. is afgekondigd, en aan het publiek bekend gemaakt in ons blad van 29 Dec. l.l. en in de „Boletin Comercial" van 31 Dec. l.l.

Hoe kon men verwachten dat de kennis ervan tijdig tot het publiek zou doordringen? Een zoo al, dat iedereen in staat zou zijn om maar op staanden voet te komen betalen?

Blijkbaar heeft men de onredelijkheid van zoo iets ingezien, waarom de Koloniaal Ontvanger bekend maakt, dat men nog den tijd heeft, om zonder de boete van 5% in te loopen, de gebruiks- en grondbelasting te betalen tot eind Januari, en de inkomstenbelasting tot einde Mei.

Comité stormramp Bovenwinden.

Vrijdagavond had ten Gouvernementshuize, de eindzitting plaats van bovengenoemd Comité.

De vergadering werd voorgezeten door Z. E. de wn. Gouverneur, MR. M. VAN DIJK. Na opening gaf deze zijn indrukken weer van zijn reis naar de Bovenwindsche eilanden. Z. E. had de drie eilanden bezocht: alleen Sint Eustatius vertoonde nog de sporen van de ramp, en zag er grootendeels nog uit, als op den morgen van den 13en September; nog slechts enkele huizen waren door de bevolking opgebouwd. Op Saba en Sint Martin daarentegen, waren zoo goed als alle beschadigingen eigener beweging hersteld, natuurlijk wel in afwachting van de hulp die komen zou.

Op voorstel van Z. E. den Gouverneur, werd door het Comité besloten, om de hulpactie thans te beëeindigen en de verdeeling en wijze van distributie aan de gezaghebbers met hun comités over te laten.

Natuurlijk is het ingezamelde bedrag van f. 25.000 lang niet voldoende om alle schade te dekken; maar er zal zooveel mogelijk gezorgd worden, om hen het eerst te helpen, die door den storm hun middelen van bestaan verloren hebben.

Op deze vergadering werd ook nog besproken een nieuwe ramp dezer eilanden welke door de bevolking op het oogenblik nog meer gevoeld wordt, dan de ramp van den orkaan, n.l. de koolwitjesplaag. Op last van den Gouverneur zullen er thans eenige exemplaren dezer zeer schadelijke insecten naar de landbouwhoogeschool in Wageningen worden opgezonden; ook zullen de gezaghebbers zich in verbinding stellen met eenige Engelsche en Amerikaansche landbouwstations in de West-Indies, ter inlichting omtrent verdelgingsmiddelen tegen deze schadelingen, die ernstig den oogst en verschillende gewassen bedreigen.

Na een woord van bijzonderen dank, vooral ook namens de bevolking der geteisterde eilanden, aan comite en gevers, sloot Z. E. deze vergadering en werd het comite ontbonden.

Bekendmaking

De aandacht van de aangeslagenen in de belasting [illegible] bepalingen van artikel 15 van het Publ. Blad 19[illegible] No. 53, zooals gewijzigd bij Publ. Blad 1928 No. 74, waarbij is voorgeschreven dat bij niet voldoening van de belasting NA AFLOOP VAN HET BELASTNGJAAR en bij toezending van een aanmaning, doorden belastingschuldige voor kosten van die aanmning verschuldigd is een bedrag gelijkstaande met 5procent van de verschuldigde belasting, met een minmum van F. 1.

Deze bepalingen zullen voor het eerst van toepassing zijn op de GROND- en GEBRUKSBELASTING 1928 (afloop van het belastingjaar 3 Dec. 1928) en de INKOMSTENBELASTING (afloop van het belastingjaar 30 April 1928/29).

Curaçao, den 28n. December 1928.

De Koloniaal Ontvanger, M. VAN ROMONDT. 2-2

Jubilé.

Zondag 13 Januari a.s. zal het 40 jaar geleden zijn dat Mejuffrouw ANITA L. BROWN aan het voorbereidend Onderwijs in het St. Martinus-gesticht verbonden werd.

Veertig jaren was zij de trouwe adjudante van de Eerw. Zuster GERARDA, de alom bekende en door iedereen beminde opvoedster, die ontelbaar velen de eerste beginselen van katholiek onderwijs en opvoeding heeft bijgebracht.

Nu vieren beiden feest, onafscheidelijk verbonden in haar zoo prachtig werk, — onafscheidelijk vereenigd ook in de waardeering en liefde van ontelbaar velen.

Donderdag 10 Januari zal het jubilé feestelijk herdacht worden door de kinderen, terwijl op Zondag 13 Januari de officieele herdenking plaats heeft.

Mej. ANITA BROWN werd geboren op Saba.

Onze hartelijke gelukwenschen met dit jubilé, terwijl wij hopen dat het haar gegeven moge zijn, om nog vele jaren met dezelfde opgewektheid zich te wijden aan de zoo schoone en edele taak van de opvoeding der kleintjes.

Stoomvaartlijnen.

De Heeren S. E. L. Maduro & Sons, Agenten van de *„Leyland Line"* maken bekend, dat met het oog op de toenemende aanvraag der verschepers, vanaf 31 dezer een nieuwe veertiendaagsche dienst zal ingesteld worden op Havre en Liverpool, te beginnen met het S.S. „Nevisian".

De Heeren J. & D. Jesurun maken bekend dat te beginnen 7 Januari de schepen van de *„New Zealand Shipping Co."* en *„Federal Steam Navigation Co."* wederom op hun reis van Londen naar Panama en vice-versa onze haven zullen aandoen.

Dit is de snelste verbinding met Engeland, n.l. in 12 dagen.

In dank ontvangen

Kalenders van de Compañia Tabacalera Sto. Domingo, agent de Heer L. A. CAMARENA, *La Francia* N. M. de Jongh en verschillende mooie reclame artikelen van het bekende *Bill Brau Bier* Agent de heer N. M. DE JONGH, van de Firma MENSING & CO., en van *La Bonanza.*

Bekendmakingen.

Volgens door den Gouverneur van den Nederlandschen Gezant te Caracas ontvangen kennisgeving is op den 14den December 1928 te Union in het Distict Puerto Cabello in den ouderdom van 63 jaar overleden **DOMINGO GUZMAN,** Nederlandsch Onderdaan, geboren op Curaçao, sedert 33 jaar in Venezuela gevestigd.

Genoemde persoon heeft roerende en onroerende goederen nagelaten.,

De Gouvernements-Secretaris,
Boemgaart.

De begrooting voor 1929.

[illegible] (Koloniën) [illegible] door het feit, dat in gevallen als de onderhavige, eene Curacaosche begrooting niet voor vaststelling bij de wet in aanmerking komt. Hij acht het echter niet van belang ontbloot hieraan aanstonds de opmerking te verbinden, zulks meer in het bijzonder met het oog op de luidens het Voorloopig Verslag door sommige leden tijdens het afdeelingsonderzoek te berde gebrachte en hieronder nader ter sprake komende aangelegenheden, dat nu het gegrond uitzicht bestaat, dat voor het sluitend maken van zijn begrootingen, het gewest voortaan den steun van het Moederland zal kunnen ontberen, thans de sfeer niet alleen is geschapen, maar ook zal moeten worden behouden, voor eene ruime toepassing ten aanzien van Curaçao van het beginsel, dat aan artikel 61, tweede lid der herziene Grondwet ten grondslag ligt."

Intusschen laat de wet op de staatsinrichting van Curacao op zich wachten,

Opgesomd worden de in 1928 genomen voorzieningen tot verdere doorvoering van de onderwijsgelijkstelling en meegedeeld dat de nog overblijvende maatregelen (uitzendingskosten, verplaatsingskosten, huuren instandhouding van onderwijsinrichtingen, pensioenen) slechts geleidelijk zullen kunnen worden genomen, daar zij rond f 175.000.— zullen kosten.

Omtrent de belastingvrijdom der bovenwindsche eilanden deelt de minister mee, dat die, voor zoover bekend, nog niet bij den Kolonialen Raad aanhangig is gemaakt. Onder herhaling, dat tot dit plan geleid heeft de overweging, dat van vermindering van den druk der landsheffingen een belangrijke verlichting van den minder bevredigenden economischen toestand der bevolking daar is te verwachten, deelt de minister mee, dat hij niet kan inzien, dat een zoodanige, immers verlaging van de kosten van het leven medebrengende, fiscale maatregel, waartegenover belangrijke besparingen op de uitgaven, ook wat betreft de inningskosten, zullen komen te staan, op zich zelf onjuist zou zijn, noch dat daaruit noodzakelijk een smokkelhandel op groote schaal van sterken drank zou worden geboren. „Wat dit laatste betreft", aldus de minister, „is integendeel te verwachten, dat bij verwezenlijking van de bestaande plannen de smokkel van het Fransche naar het Nederlandsche gedeelte van St. Martin tot het verleden zal gaan behooren. Men kan er in elk geval van verzekerd zijn, dat het Bestuur ten deze zich waakzaam zal betoonen.

Dat met den hiervóór bedoelden maatregel alléén de economische moeilijkheden, waaronder de onderhavige eilanden gebukt gaan, niet zullen zijn overwonnen, en dat de terugslag van den voorspoed der benedenwindsche eilanden geen onvermengd voordeel aan de noordelijk gelegen groep heeft gebracht, geeft de ondergeteekende grif toe."

De gouveneur belooft bespreking met den neiuwen gouverneur.

Vanzelf zal dan het oude plan-Helfrich wel ter sprake komen.

De minister vreest niet, dat de K. R. de belangen der bovenwindsche eilanden zal verwaarloozen.

Een betrouwbaar overzicht van de uitgaven ten bate dezer eilanden over 1927, 1928 en 1929 kan de minister niet geven.

In zake de gewapende politie is een bevredigende oplossing verkregen.

De vraag of de medewerking der Staten-Generaal bij de totstandkoming der W.-I. begrootingen op Oost-Indische leest moet worden geschoeld, wil de regeering onder de oogen zien „bij de verdere voorbereiding van de herziening der... Regeeringsreglementen." K. W.

Hulde aan Hollands Dapperen.

Van 16—27 November 40 maal in actie; 89 menschen gered.

De secretaris van de Noord- en Zuid-Hollandsche Reddingsmaatschappij, de heer H. de Booy, publiceert het volgende overzicht van de diensten der reddingsstations dezer maatschappij gedurende het tijdvak 16—27 November j. l.

***

16 | 17 Nov. Motorredingsboot „Insulinde" te Oostmahorn redt twee man van het tjalkschid „Nooit volmaakt ZK 77" en maakt een tocht naar aanleiding van vuurpijlen (noodsignalen) ten N. W. van Schiermonnikoog.

De bemanning van Wijk aan Zee redt negen man van den treiler „Gezina" met het wippertoestel.

Het station IJmuiden Noord neemt maatregelen voor de redding van de bemanning van den treiler „Gezina."

17 Nov. De „Insulinde" te Oostmahorn doet een tocht ter opsporing van visschersvaartuigen.

De „Dorus Rijkers" vertrekt op het zien van een licht in de Noorder Haakschgronden. Vertrekt wederom naar dit licht, doch vindt wederom niets. Gaat naar den tanklichter „Senator."

De reddingsboot van het station Nes op Ameland doet twee pogingen tot redding van het op Ameland gestande s. s. „Malmö."

De „Brandaris" te Terschelling redt vijf personen van de tjalk „Henderika."

17—18 Nov. De „Insulinde" te Oostmahorn redt zes personen van het op Ameland gestrandde s. s. „Malmö" Duur der reis 14½ uur.

19 Nov. De „Dorus Rijkers" gaat naar een bij paal 8 op Texel gestrand schip, hetwelk een onjuist bericht bleek te zijn.

De Commissie vertrekt naar den Hoorn wegens de stranding van een schip bij paal 8, doch later bleek het vlak onder de kust ten anker te liggen.

23 | 24 Nov. De „Insulinde" redt vijf personen van het op Brkumrif gestrande s. s. „Hagfort."

De „Dorus Rijkers" gaat naar 't s. s. „Engenia."

De „Dorus Rijkers" gaat uit op noodseinen dwars van Callantsoog. Gaat naar een schip bij de Eierlandsche gronden en neemt daarvan een man over.

De „Brandaris" te Terschelling doet een tocht naar de Riepel wegens het zien van flambouwen. Gaat naar de Eierlandsche gronden, doch keert terug als bekend wordt dat de „Dorus Rijkes" van Helder reeds is gegaan.

De reddingsboot van Noordwijk gaat naar het gestrande s. s. „Heinrich Podeus".

De reddingsboot van de „Eierland" op Texel staat gereed wegens de mogelijkheid van een stranding van een van buiten de Eierlandsche gronden in nood verkeerend schip.

24|25 Nov. De „Dorus Rijkers" gaat daar den zeelichter „Peter,

De Brandaris te Terschelling gaat naar het op Ameland gestrande s. s. „Malmö"

Duur der reis 20 uren.

25 Nov. De reddingsboot op Ameland redt 14 man van het s. s. „Malmö."

De bemanning van den reddingsboot van de Koog op Texel gaat naar een bij de Koog gestande schoener Hoydal van Bergen [illegible] verlaten bleek.

„Hagfors" [illegible] van Rottumeroog maakt voor aankomst bleken de [illegible] Borkumrif gestrande opvarenden even

24 Nov. De „Hilda" van [illegible]

maakt een tweeden tocht naar de „Hagfors" waarvan vijf in gevaar verkeerende menschen juist door de „Inulinde" bleken te zijn afgehaald.

25 | 26 Nov. De reddigsboot van Ameland naar het motorschip „Tartar.

26. Nov. De „Brandais" gaat naar het gestrande s.s. „Diana".

De „Rutgers van Rozeburg" te Lemmer naar schepen bij Blokzijl

De „Zeemanshoop" gereed om dienst te verleenen aan het s.s. „Christian Michelsen".

26—27 Nov. De reddingsboot van Zandvoort opgeroepen voor het s.s. „Salento".

De „Zeemanshoop" naar het s.s. „Salento."

Tocht van den reddingsboot „IJmuiden-Zuid" naar het s.s. Salento". Eén man verdronken.

De „Dorus Rijkers" gaat naar het gestrande s. s. „Salento"

**

Voorts moge hier een overzicht volgen van de diensten van de reddingsstations der Zuid-Holl. Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen te Rotterdam.

16—17 Nov. De „Koningin Wilhelmina" van het station Stellendam gaat uit op noodseinen van het s.s. „Spartivento".

25 Nov. De „President van Heel" van Hoek van Holland redt 24 man van het s.s. „Chr. Michelsen".

26 Nov. De „Konigin Wilhelmina" van het station Stellendam gaat uit op het zien van noodseinen bij het lichtschip „Maas."

Het station 's Gavenzande brengt een trosverbinding met het s.s. „Christian Michelsen" tot stand.

Een reddingsvlet gaat met een sleepboot naar het s.s. „Salento."

In totaal werd dus aan de Nederlandsche kust in het tijdvak 16—27 November veertig maal een reddingsboot gereed gehouden of uitgezonden en werden 89 menschen gered. Het materiaal waarvan zeer veel gevergd werd heeft zich uitstekend gehouden De houding der bemanningen was boven allen lof verheven.